

ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто планувальні рішення дошкільних навчальних закладів залежно від схеми взаємозв'язків між групами дитячого дошкільного закладу.

Ключові слова: планувальні рішення, дитячий дошкільний заклад, схеми взаємозв'язків.

Abstract

Planning decisions of preschool educational institutions depending on the scheme of interrelations between groups of children's preschool institution are considered.

Keywords: planning decisions, preschool, relationship diagrams.

Вступ

Кожен тип будівлі – архітектурна відповідь на запит суспільства, що потребує матеріального середовища для організації соціальних процесів. Дитячий навчальний заклад не виняток, а скоріше, об'єкт, в архітектурі якого найбільш яскраво відображаються тенденції суспільного розвитку. Типологічна еволюція дитячого садка демонструє це зміною спектру зведених будинків і по місткості, і за призначенням, і за планувальною організацією. Це стосується і архітектурного образу дитячих садків, що залежить від панівних у соціумі архітектурно-стилістичних переваг [1-3].

Метою роботи є розглянути планувальні рішення дитячого дошкільного закладу, залежно від схеми взаємозв'язків між приміщеннями групи дітей віком від 1 до 3 років та дошкільною групою дитячого закладу.

Основна частина

Найбільш масовими об'єктами громадських споруд є дитячі дошкільні заклади, проектування та будівництво яких тісно пов'язане з реалізацією житлової програми та зміною системи народної освіти, а також з соціальною сферою життєдіяльності населення. Особливо важливого значення при проектуванні слід надавати впливу архітектурного середовища на формування особистості дитини та усунення негативного впливу монотонного одноманіття на її психологію. Проекти дошкільних закладів повинні відповідати завданням гуманізації житлового середовища та високим естетичним вимогам, а архітектурно-просторова композиція будівель – утворювати цілісні вирішення та виразний силует [4-6].

Будинки дитячих дошкільних закладів складаються з 3-х основних груп приміщень: дитячих груп, загальних та адміністративно-господарських. Схема взаємозв'язку груп дитячого дошкільного закладу наведена на рис 1.

До приміщень, загальних для всіх дитячих груп відносяться: зали для музичних і гімнастичних занять, які влаштовуються у всіх дитячих установах місткістю 4 і більше груп, а починаючи з 12 груп - влаштовуються ще і зали для музичних занять, їх можна розташовувати на будь-якому поверсі.

До складу адміністративно-господарських приміщень входять харчоблок пральня і службово-побутові приміщення (кабінет завідувача, кімнати завгоспа, персоналу та ін.)

До приміщень дитячих груп відносяться: роздягальні прийомні, гральні групові, спальні, туалетні, буфети.

В дитячому дошкільному закладі дитина перш за все потрапляє в приймальню (в ясельних групах) або в роздягальню (в групах дитячого саду).

З приймальні і роздягальні дитина направляється в ігрову (ясельних групах) або в групову (в групах дитячого саду).

Безпосередньо до гральної або до групової примикають буфетна і приміщення для туалету дітей. Туалетна в яслах є одне приміщення, в дитячих садах туалетна складається з двох приміщень - умивальні і вбиральні.

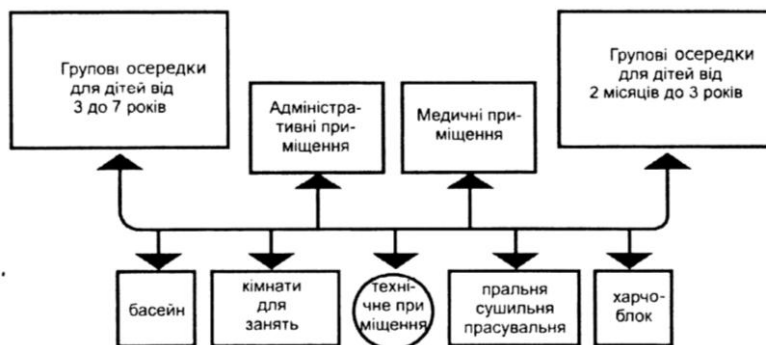

Рис. 1 Схема взаємозв'язку груп дитячого дошкільного закладу

Найважливішою вимогою до планування будівель дитячих дошкільних закладів є ізоляція дитячих груп одна від одної. З цієї метою бажано (а для ясельної групи обов'язково, щоб всі приміщення кожної групи були скомпоновані в самостійний комплекс з окремим входом (груповий осередок). Групові осередки для дітей ясельного віку повинні розташовуватись на першому поверсі у безпосередньому зв'язку з земельною ділянкою. Під дитячими осередками забороняється розміщувати комори, столярно-слюсарну майстерню, а також приміщення, у яких є джерела шуму та вібрацій[7, 8].

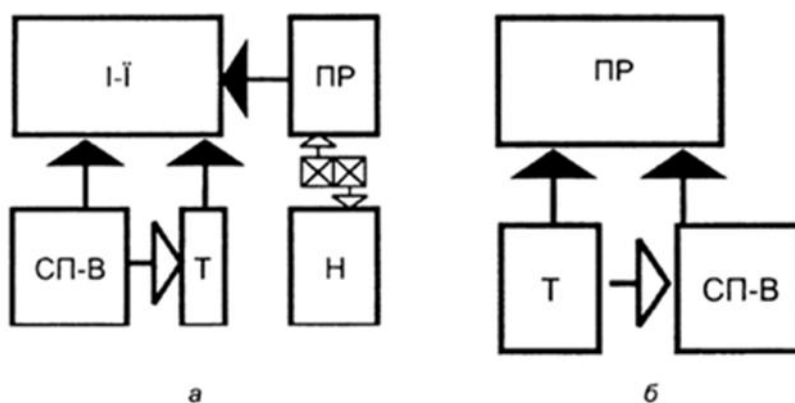

Рис. 2 Взаємозв'язок приміщень групового осередку

а-група для дітей від 1 до 3 років; б- дошкільна група; І- ігрова; І- їдальня; СП - спальня; Т- туалет; ПР – приймальня; В – веранда; Н – навіс.

Візуальна архітектурна форма неможлива без композиційної єдності простору, об'єму і кольору. Колір діти сприймають надзвичайно емоційно. Спочатку вони бачать основні, добре знайомі елементи форми, а пізніше вже контури та силуети елементів. І.М. Сеченов пояснював це тим, що діти сприймають контур предметів як межу, що розділяє «дві реальності», оскільки вони належать до самих «різких рис всякого видимого образу». За всієї недосконалості сприйняття масштабних співвідношень старші дошкільнята вже здатні конкретно бачити структуру предметів.

Колористичні характеристики елементів форми покликані виявити чи трансформувати структуру окремих частин і взаємодіяти залежно від конкретної композиційної задачі. У теоретичних дослідженнях колір розглядають як допоміжний компонент, який виявляє чи деформує і порушує об'ємно-просторову структуру форми. Для дитячих дошкільних закладів колір пов'язаний із основною композиційною темою. Зіставлення, насиченість і кількість кольорів у просторі приваблюють дитину і створюють відчуття комфортності.

Архітектурна форма за кольором може бути побудована за трьома основними напрямками: хроматичний ряд, ахроматичний та їх поєднання. Виявлення і вираження об'ємно-просторової структури чи художнього образу дитячих дошкільних закладів забезпечує практично безкінечна різноманітність кольорових комбінацій [9].

За результатами соціологічного опитування, склад приміщень дитячого садка повинен бути доповнений спеціалізованими кімнатами для охорони, проєкційними залами, додатковими кімнатами для співробітників, кімнатами очікування. Для підвищення комфорту площа всіх приміщень, особливо гардеробних, повинна бути збільшена. Позитивним фактором є наявність басейну.

Висновки

Розглянуто планувальні рішення дитячого дошкільного закладу, залежно від схеми взаємозв'язків між приміщеннями групи дітей віком від 1 до 3 років та дошкільною групою дитячого закладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Aktiv - Passiv. Neubau Kindergarten Amstetten-Eggersdorf. // Intelligente Architektur / AIT Spezial ISSN: 0949-2356, Nr.65, 2008. – Seite 30-35.
2. Ковальський В. П. Особливості впливу екстимулювання і інтересу дошкільних навчальних закладів на психологічний стан дитини [Електронний ресурс] / В. П. Ковальський, Г. І. Лисій // Матеріали XLVI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 22-24 березня 2017 р. - Електрон. текст. дані. - 2017. - Режим доступу : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2017/paper/view/2869>.
3. Ковальський В. П. Особливості планувальних рішень дитячих дошкільних закладів [Текст] / В. П. Ковальський, Г. І. Лисій // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві. - 2015. - № 2. - С. 85-88.
4. Ковальський В. П. Комплексні принципи формування архітектурно-планувальних рішень дошкільних навчальних закладів [Електронний ресурс] / В. П. Ковальський, Г. І. Лисій // Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи (МН-2018), 02 січня-06 червня 2018 р. : збірник матеріалів. – Вінниця : ВНТУ, 2018. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/mn/mn2018/paper/view/3693>.
5. Kalafat, K., L. Vakhitova, and V. Drizhd. "Technical research and development." International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 616 p. (2021).
6. Шамраєва О. О. Розвиток фізкультурно-оздоровчої інфраструктури на прикладі дошкільного навчального закладу №23 в м. Вінниця [Електронний ресурс] / О. О. Шамраєва, В. П. Ковальський // Матеріали XLVI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 22-24 березня 2017 р. - Електрон. текст. дані. - 2017. - Режим доступу : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2017/paper/view/3091>.
7. Гайказова Р.Т. Оформление детских дошкольных учреждений. Значение архитектурно-пространственной среды в воспитании дошкольников / Р.Т. Гайказова, Т.Д. Кострыкина и др. – М.:Просвещение – 1974- С. 26-41.
8. Бурлак А. О., Ковальський В. П., Бондар А. В. ПРИНЦИПИ ПРОЄКТУВАННЯ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОСТОРУ ХУДОЖНЬОЇ ШКОЛИ МИСТЕЦТВ //L Науково-технічна конференція факультету будівництва, теплоенергетики та газопостачання (2021). – 2021.
9. Детские ясли-сады [пособие по проектированию] / [под ред. С.Г. Змеула] – М.: Стройиздат. – 1966. -240: ил. – Ст. 104.

Алієва Аміна — студентка групи БМ-21 МС, факультет будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: amina.1998.aliyeva@gmail.com

Ковальський Віктор Павлович – к.т.н., доцент кафедри будівництва, міського господарства і архітектури Вінницького національного технічного університету, e-mail: kovalskiy.vk.vntu.edu@gmail.com

Aliyeva Amina - student of BM-21 MS group, Faculty of Heat Power Engineering and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: amina.1998.aliyeva@gmail.com

Kovalskiy Victor P. – Candidate of Technical Sciences, Associate Professor of the Department of Construction, Municipal Economy and Architecture Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: kovalskiy.vk.vntu.edu@gmail.com